

Hvad skal der til for, at et emne bliver et sikkerhedspolitisk spørgsmål? Københavnerskolens teori om sikkerhedsliggørelse

Barry Buzan og Ole Wæver var i 1990'erne hovedmændene bag en teoretisk retning, der siden er blevet kendt som "Københavnerskolen". Københavnerskolen er en samlet betegnelse for en gruppe af forskere (fra Københavns Universitet), som analyserer sikkerhed og trusler ved hjælp af diskursanalyse. Det vil sige, at selve analysen drejer sig om at granske den talehandling, der ligger til grund for, at et bestemt emne bliver et sikkerhedspolitisk spørgsmål. Københavnerskolen taler om, at emnet bliver sikkerhedsliggjort gennem aktørers talehandlinger. Det væsentlige er ikke, om den givne trussel er virkelig eller ej, men hvordan den sikkerhedsliggørende aktør forsøger at konstruere en opfattelse hos befolkningen af, at truslen eksisterer. Figur 4.5 viser, hvordan Københavnerskolen opfatter denne proces.

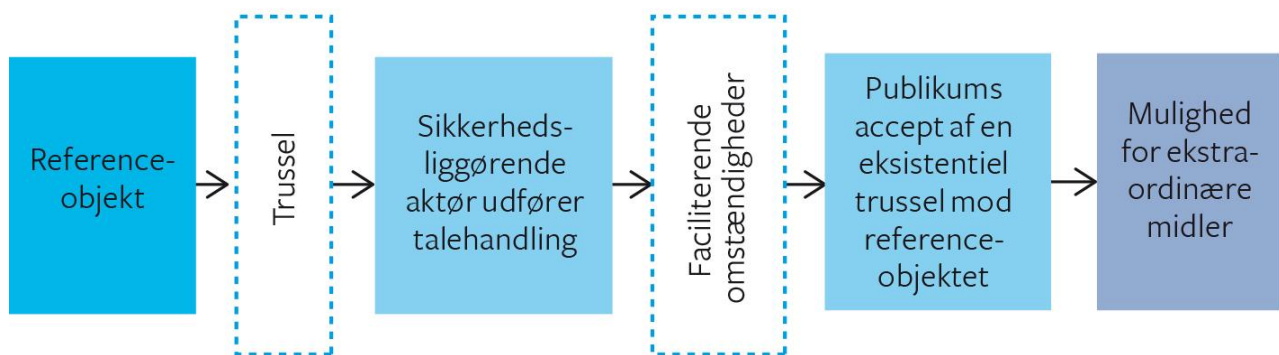

Fig. 4.5: UNFCCC's forsøg på sikkerhedsliggørelse af klima. Speciale ved Københavns Universitet.

Sikkerhedsliggørende aktører kan for eksempel være politikere, som har mulighed for at tale til befolkningen – typisk gennem medierne. Sådanne aktører har succes, hvis det lykkes dem at italesætte et emne (for eksempel flygtningestrømme) som en eksistentiel trussel mod et referenceobjekt (eksempelvis befolkningens velfærd) og få publikums accept af denne italesættelse. Sandsynligheden for succes er størst, hvis der er de rette faciliterende omstændigheder. I så fald bliver det legitimt at anvende ekstraordinære midler såsom at indføre kontrol ved de danske grænser for at sikre objektets overlevelse. Referenceobjektet kan være alt fra individer, grupper og staten til økonomi eller miljø- og klima. Det afgørende er, at publikum – typisk befolkningen – accepterer, at objektet har en legitim ret til at overleve, og at befolkningen bliver overbevist om, at objektets overlevelse er truet. En succesfuld sikkerhedsliggørelse løfter dermed et emne ud af den normale politiske debat: Det bliver et spørgsmål, man ikke længere kan diskutere.

(uddrag fra IP-bogen, 2. udgave)